Kehys 2019-2022

Sosiaali- ja terveysministeriö, PL 33

Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto **(KutJ)**

VNS 1/2018 vp Julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019—2022

Mikko Staff 16.5.2018

Yleistä

- Pääluokan määrärahataso laskee TA 2018 verrattuna 14,8 mrd. euroon 2019 ja laskee edelleen 14,0 mrd. euroon kehyskauden lopussa.
- Pääluokan osuus on noin neljännes valtion budjetista
- Määrärahoista 98 % on siirtomenoja, kulutusmenojen osuus on noin 2 %.
- Edelliseen kehyspäätökseen verrattuna määrärahakehys nousee noin 570 milj. euroa 2019 ja 300 milj. euroa 2022 tasossa.

Kehysvertailu PL 33, mrd. euroa

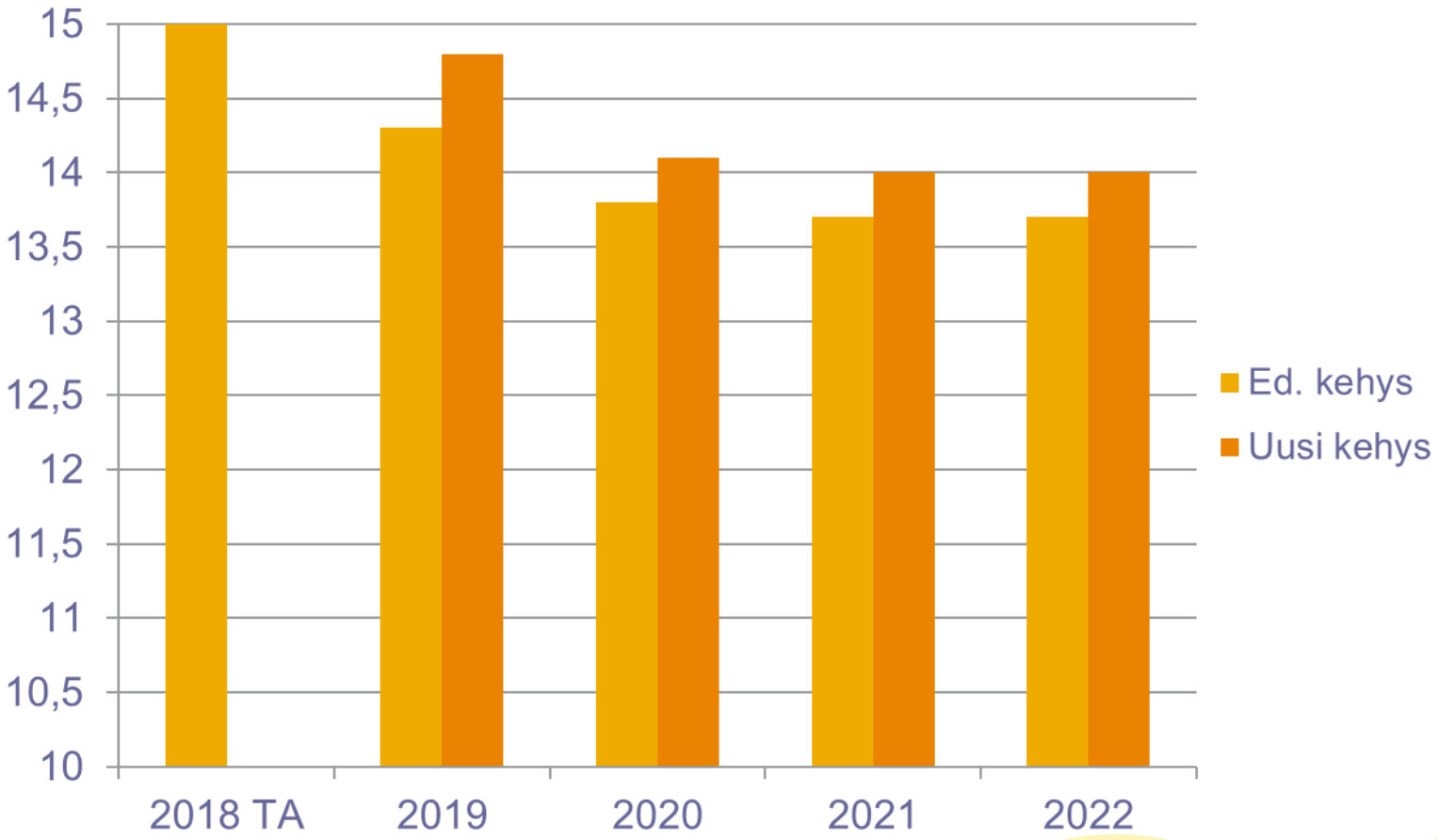

Yleistä

- Suurimmat muutokset 2019 tasossa verrattuna edelliseen kehykseen aiheutuvat:
  - Sote/maakuntauudistuksen siirtymisestä vuodella +266 milj. euroa
  - Palkkatukien rahoituskokeilun jatko +143 milj. euroa
  - Kikyn vaikutukset vajaa +100 milj. euroa
  - Stean avustusmäärärahat +25 milj. euroa
  - Vähimmäismääräisten päivärahojen ja takuueläkkeen korotus +30 milj. euroa
  - Tarvearvion muutokset arviomäärärahoissa -160 milj. euroa.

Menojakauma	2019	2022
Perhe- ja asumiskustannukset	29 %	32 %
Työttömyysturva	16 %	14 %
Sairausvakuutus	16 %	13 %
Eläkkeet	31 %	34 %
Muut	8 %	7 %

Etuuskorotuksia

- Vähimmäismääräisiä päivärahoja korotetaan työmarkkinatukea vastaavalle tasolle 20,2 milj. euroa
- Takuueläkkeiden korottaminen +10 milj. euroa
- Lääkkeiden vuosiomavastuurajan alentaminen +5 milj. euroa
- Monimuotoisia perheitä koskevien vanhempainpäivärahasäännösten muuttaminen, +0,5 milj. euroa
- Adoptioperheiden adoptiotuen tarkistaminen +0,3 milj. euroa.

Työttömyysturva, sairausvakuutus

- Yrittäjien ansioperusteisen työttömyysturvaoikeuden toteutumista edistetään muuttamalla työttömyyskassan jäsenyyttä koskevia säännöksiä, +10 milj. euroa.
- Työttömien mahdollisuutta opiskella omaehtoisesti parannetaan. Opinnot kerryttävät aktiivimallissa tarkoitettua aktiivisuusedellytystä. Tavoitteena on antaa lakiesitys eduskunnalle niin, että muutokset tulisivat voimaan 1.8.2018.
- Henkilön toisessa EU- tai ETA-valtiossa tai Sveitsissä saaduista terveyspalveluista korvataan vuodesta 2020 lähtien enintään se määrä, joka olisi sote-palveluista järjestämisvastuussa olevan maakunnan tuottamiskustannus vähennettynä asiakasmaksulla.

Sote- ja maakuntauudistus

- Sote- ja maakuntauudistukseen liittyen on huomioitu edellisessä kehyksessä linjatut rahoitusvastuiden siirrot maakuntien yleiskatteelliselle momentille 28.90.35
- Sote-valinnanvapauskokeilujen toteuttamiseen kohdennetaan 100 milj. euron lisämääräraha, joka osoitetaan myöhemmin esimerkiksi hyödyntämällä valtion tasetta
- VM-STM yhteiselle valmistelumomentille on varattu 213 milj. euroa vuodelle 2019 VM:n pääluokkaan.
  - josta 95 milj. euroa on maakuntien valmistelun tukea ja
  - n. 98 milj. euroa Digi-muutosohjelman toimeenpanoon ja maakuntavalmistelun ICT-tukeen.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle (THL) mm. arviointitoimintaan 0,7 milj. euroa.
- Sosiaalialan osaamiskeskusten toiminnan turvaamiseksi ennen siirtoa maakuntien yhteyteen osoitetaan 0,25 milj. euron määrärahalisäys vuodelle 2019.

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö

- Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäminen siirretään vuodesta 2020 alkaen Kansaneläkelaitoksen tehtäväksi
- YTHS toimisi valtakunnallisena palvelujen tuottajana
- Toiminta laajenisi kattamaan myös ammattikorkeakouluopiskelijat.
- Kertakustannuksiin osoitetaan 3 milj. euroa vuodelle 2019.
- Kokonaiskustannukset olisivat 2020 tasossa n. 84 milj. euroa, josta valtion rahoitusosuus olisi 64,7 milj. euroa.
- Loppuosa kustannuksista katettaisiin opiskelijoilta perittävällä veronluonteisella terveydenhoitomaksulla.
- Rahoitusta on tarkoitus korottaa vuosittain soveltuvan indeksin kehityksen mukaisesti.
- Valtion menot lisääntyvät 22,3 milj. euroa.
- Lisäkustannuksesta vakuutettujen rahoitusosuuden poistosta aiheutuva 13,2 milj. euroa on tarkoitettu kompensoitavan myöhemmin toteuttavilla verojärjestelmän tarkistuksilla.

Terveydenhuollon kasvustrategia

- Kansallisen lääkekehityskeskuksen perustamiseen osoitetaan 1,5 - 4 milj. euroa vuosittain kehyskaudella.
- Genomi-, syöpä ja neurokeskusten perustamiseen +0,7 milj. euron lisämääräraha vuodelle 2019.
- Uuden sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen käyttöä hallinnoivan lupaviranomaisen perustamiseen 1,8 milj. euroa vuodelle 2019 ja 1,2 milj. euroa vuodelle 2020.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Itsemääräämisoikeus-, mielenterveys-, ja päihdelainsäädäntöjen uudistukseen on varattu 9,4 milj. euroa vuodelle 2020 ja 7,0 milj. euroa vuodelle 2022.
- Uudistusten toimeenpanoon lisätään valtion mielisairaaloiden toimintamenoja 600 000 eurolla vuosina 2020-2021.
- Vammaispalvelulainsäädännön uudistus toteutetaan ja sillä arvioidaan saavutettavan 18,1 milj. euron kustannushyödyt
- Talpol linjasi 11.4.2018 kahden uuden lääkärihelikopteritukikohdan perustamisesta.
  - Osana sote-uudistusta lääkärihelikopteritoiminnan järjestämisvastuu on tarkoitus keskittää Pirkanmaan maakunnalle
  - Tuotantotavan muuttamista arvioidaan yhdessä Pirkanmaan maakunnan kanssa osana työryhmätyötä
  - Käytännössä uudet tukikohdat ja mahdollinen tuotantotavan muutos otetaan käyttöön vuoden 2022 alusta.

Muita muutoksia

- Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle (SAMU) +0,5 milj. euron lisämääräraha
- Vankiterveydenhuollon toimintamenoihin +0,6 milj. euron tasokorotus
- Uuden lupa- ja aluehallintoviraston (Luova) perustamiseen liittyen on huomioitu Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) toiminnan ja resurssien siirrot 2020 alkaen
- Valtion korvaukseen rikosasioiden sovittelun järjestämisen +0,55 milj. euron tasokorotus
- Kelan toimintakuluihin +8,0 milj. euron korotus toimeentulotuen käsittelyyn, puhelinpalveluun sekä toimitilojen peruskorjauksiin.